

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....
 Cím: *Rózsavölgyi Gyula alpolgármester halála*

Forrás: *Világ*

Bp
(Hely)

1924. 4. 5.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Rózsavölgyi Gyula

Idő

"1924"

Személy

— Rózsavölgyi Gyula alpolgármester halála. A Rókus-kórházban ma reggel meghalt Rózsavölgyi Gyula, Budapest nyugalmazott alpolgármestere, aki negyvenegy esztendeig szolgálta hűséggel és becsülettel a fővárost. A városházán kezdte meg azt a nagyszerű kultúrpolitikát, amelyet aztán *Bárczy István, Déry Ferenc és Wildner Ödön* vittek tető alá. „Minél több iskolát és jól fizetett tanítószerveletet” — ez volt a mottója annak a kultúrpolitikának, amely egész sereg modernül berendezett és modernül vezetett iskolát épített. Rózsavölgyi Gyula 1891-ben vette át a főváros tanügyi osztályának vezetését. Hat esztendeig volt a városi tanügyek vezetője, és ez alatt az idő alatt huszonöt iskolát építtetett. De negyvenegy esztendő városi szolgálatát alatt bárhová is állították Rózsavölgyi Gyulát: emberül megállta helyét mindig és kultúr munkát végzett mindenütt. Hat esztendeig volt tanácsnok, és tizennyolc esztendeig alpolgármester. Ez alatt a hosszú idő alatt nem változott. Ugyanaz a lelkiismeretes, precízen dolgozó, pedáns munkájú hivatalnok maradt, aki a lelkiismeretességet, pedantériát és pontosságot megkövetelte másoktól is. Azt lehet mondani, hogy még külsején se fogott az idő. Befelé élő ember volt. Kevésszavú, zárkózott, böles, aki nem ivalkozik sem a magas politikába, sem a mások dolgába, de egy-egy megjegyzésénél kiélezett, hogy mindenről és mindenkiről megvan a maga véleménye és ez a vélemény mindig elnéző és mindig megbocsátó. Az arca fáradtnak látszott. Ősz haja, nagy pápaszeme valahogy rideggé tették az arcát; de ez a ridegség csak alarc, mert szíve aranyból való volt. Nem voltak ellenségei. Az igaz, hogy ambíciói se voltak. Nem futott a népszerűség után. Az érintkezésben kedves és szeretetreméltó volt mindig, és megjegyzéseit, beszédét vai mi finom maliciára hajló angol humor aranyozta be. Tizennyolc esztendő alpolgármestersége alatt ő volt a legkitünőbb közgyűlési elnök. Nem volt az a vihar és nem volt az a botrány a városatyák parlamentjében, amely ezt a furcsa embert kihozta volna a sodrából. Rózsavölgyi híres volt arról, hogy a legnehezebb szituációkat, a legkomplikáltabb kérdéseket egy-egy talpraesett megjegyzéssel intézte el. A legnagyobb közgyűlési viharban is biztosan ült Rózsavölgyi az elnöki székben.

— Minden vihar lecsöndesül egyszer, — szokta mondani.

Volt idő, mikor már-már úgy látszott, hogy egy ilyen közgyűlési vihar még az öreg Rózsavölgyit is lesodorja az elnöki pódiumról. A darabont-időkben volt ez a közgyűlés. *Márkus József*, a főpolgármester, *Halmos János*, a beteg polgármester és *Matuska Alajos*, az első alpolgármester, mind otthagyták az elnöki pódiumot. Nem akartak tovább szolgálni a darabont idők alatt, és akkor a darabont-kormány *Rudnay Béla* rendőrfőkapitányt nevezette ki a főváros királyi biztosává. *Rudnay Béla* rendőrtől kfsérve jelent meg a városházán az installációs közgyűlésen, de a rendőrökön, néhány tanácsnokon, két városatyán és az újságírókon kívül senki sem maradt az aranyírádás díszteremben, mikor *Rudnay Béla* az elnöki pódiumról felolvasta a király kérését. Csak mikor *Rudnay* eltávozott: a pipázéból akkor vonultak be a városatyák *Vázsonyi Vilmos* és *Polónyi Géza* vezetésével a közgyűlési terembe, hogy tiltakozzanak a törvénytelenség ellen. Az elnöki pódiumon a negyedik polgármester: Rózsavölgyi Gyula ült. Olyan volt a közgyűlés, mint egy haragos tenger.

— A két öklünkkel fogjuk innen kiverni a csanait! — kiáltotta *Vázsonyi Vilmos*.

Azután *Polónyi Géza* kért szót és meginterpellálta a polgármestert, hogy van-e tudomása arról, hogy minden törvényes rend ellenére királyi biztos ült bele a közgyűlés elnöki székébe?! És ha van tudomása róla a polgármesternek — kérdezte *Polónyi* —, a polgármester mit szándékozik tenni?

Halálos csönd támadt. Mindenki izgatottan várta, hogy Rózsavölgyi mit fog válaszolni.

— Az interpelláció kiadatik a polgármesternek! — mondta Rózsavölgyi azon a monoton hangon, amely minden beszédét jellemezte.

Nagy megdöbbenés támadt a lakonikus válaszra. *Kaas Ivor* báró felugrott helyéről és szintén szót kért. Az öreg báró nagyon dühös beszédet mondott és interpellációjában megkérdezte, hogy van-e tudomása a polgármesternek arról, hogy *Rudnay Béla* rendőrfőkapitány bevonult az Újvárosházára és elfoglalta a főpolgármester helyiségeit?! Kérdi, hogy hajlandó-e a polgármester *Rudnay Bélát* a főpolgármester hivatali helyiségeiből kiutasítani?!

— Az interpelláció kiadatik a polgármesternek! — felelte egykedvűen Rózsavölgyi ismét. Ez a válasz aztán éktelen dühbe hozta a haragos városatyákat.

— Ezt a választ majd betudjuk a polgármester úr nyugdíjába! — kiáltotta Rózsavölgyi felé *Polónyi Géza*.

A választ azonban nem tudták be a Rózsavölgyi nyugdíjába, aki ezután még kilenc esztendeig volt alpolgármestere a *Bárczy-rezsim* alatt Budapestnek. Csöndes, higgadtan dolgozó, hűséges tisztviselője maradt azontúl is a fővárosnak és 1915-ben, mikor elérkezett az ideje, nyugalomba vonult. Mikor a kommun után a kurzus vette át a városház gyeplőjét: a köbányai kereszténypártiak Rózsavölgyit is megválasztották városatyává. Rózsavölgyi ez ellen se tiltakozott. A közgyűlések alkalmával pontosan bejött villamoson Kőbányáról a közgyűlésre és hallgatott. Figyelte az eseményeket és csöndesen, filozófusan, szomorúan, egvre szomorúbban mosolygott. És ma reggel Budapest nyugalmazott alpolgármestere a Rókushan halt meg. Egy Schwester fogta le az öregúr fáradt szeméit.

szinyomda 1922